

Nikifor urodził się w Krynicy 21 maja 1895 r. jako syn ebraczki i polskiego malarza. Jego matka – Jewdokia Drowniak wychowywała go samotnie, podejmując najgorsze prace w różnych gospodarstwach, czy pensjonatach. Ponieważ była głuchoniema, Nikifor odziedziczył po niej wrodzone wadły słuchu i wymowy. Osierocony podczas I wojny światowej, nie potrafił porozumieć się z rodowiskiem, rozpoczął tułaczkość po galicyjskich wsiach i miasteczkach. Wtedy też zaczął malować swoje pierwsze obrazki, pokazując, że niedostatek nie jest przeszkodą w realizacji pragnień. Za płótna służyły mu bowiem kawałki tektury, pudełka po papierosach, stare zeszyty lub urzędowe druki. Swoją artystyczną warsztat doskonalił malując rozmaite cerkwie, spacerujących kuracjuszy oraz miejscowe wille, a jego pracownią był krynicki deptak. Spotkać go można było codziennie, siedzącego na murku, pochłoniętego bez reszty swoją pasją. Ze względu na kaleczeństwo był uważany za upośledzonego i odrzucony przez społeczeństwo, co rzutowało na sprzedaż jego prac, które nie cieszyły się zbytym i zrozumieniem ze strony innych.

Po raz pierwszy Nikifor został odkryty w 1930 roku przez ukraińskiego malarza Romana Turyna. Ten, zachwycony prostotą twórczości krynickiego ebraka, pokazał ją swoim przyjaciółom-artistom, przebywającym wtedy w Paryżu. O zetknięciu z pracami Łemka Jerzy Wolff napisał, że było to niewątpliwie. Obrazy wzbudziły wielki entuzjazm. Znamcy rozwodzili się nad jego niespotykaną umiejętnością perfekcyjnego operowania barwami. Ponownie artystę zauważyło małżeństwo historyków i mecenasów sztuki – Andrzej i Ella Banachowie. To oni w latach 1948 – 1959 objęli artystyczną opieką twórcę i doprowadzili do pierwszej wystawy jego prac. Nikifor doczekał się również ekspozycji swoich obrazów w prestiżowej paryskiej galerii Diny Vierny. Wówczas było to wielkie wydarzenie. Zagraniczne salony otwarły dla niego swoje drzwi. Był Amsterdam, Belgia, Niemcy, Izrael... Ale o rodzimego malarza upomniała się znów Warszawa, gdzie miała miejsce najważniejsza wystawa Nikifora – w 1967 roku w „Zachęcie”.

Od 1960 roku a do śmierci opiekował się nim Marian Włoski. Sam ukończył krakowską Akademię Sztuk Pięknych i pracował jako plastyk w Krynicy. Jego pracownia w Starym Domu Zdrojowym stała się również warsztatem lemkowskiemu samoukowi. Na wniosek ówczesnego burmistrza Stefana Pólichłopka, został wydany akt urodzenia i nadane dane personalne Nikiforowi Krynicki (dotychczas malarz nie widniał w żadnych księgach i nie posiadał żadnych dokumentów). Od tej chwili Marian Włoski stał się jego prawnym opiekunem. To dzięki niemu odbyło się wiele wystaw prac Nikifora, o które zatroszczył się również po jego śmierci, dbając, by zostały dobrze zachowane i zapamiętane przez przyszłe pokolenia. Na podstawie tej znajomości powstała fabuła filmu z 2004 r. „Mój Nikifor”, w rolę którego wcieliła się Krystyna Feldman. W 2003 roku, dzięki inicjatywie Zjednoczenia Łemków, które wydane li greckokatolickie księgi metrykalne, sędziowie rozstrzygnęli to, że jego prawdziwymi inazwisko to Epifaniusz Drowniak.

Samouk z Krynicy przez wiele lat walczył z nieuleczalną wówczas gruźlicą płuc. Zmarł w 1968 roku w sanatorium w Foleszu, koło Jasła, a 73 lata jego życia zostały wypełnione kilkadziesiąt tysięcy dzieł. To jednak nie koniec historii najpopularniejszego kryniczanie na świecie. W 1995 roku w zabytkowej krynickiej willi „Romanówka” otwarto muzeum Nikifora. Można tam zobaczyć podstawowy zbiór prac artysty, fotografie oraz jego rzeczy osobiste, takie jak pędzle, farbki, okulary. Jednym z ważniejszych eksponatów jest drewniana skrzynia, w której Epifaniusz Drowniak przechowywał, jak mówiono, cały swój dobytek. Jego pomniki znajdują się we Lwowie i Krynicy, gdzie również można podziwiać oryginalny lemkowski nagrobek, wieńczący miejsce jego spoczynku na starym krynickim cmentarzu.

Informacja Turystyczna
ul. Zdrojowa 4/2
tel: 18 472 5577

Krynicka Organizacja Turystyczna
www.krynica.org.pl

sierpień 2017

KRYNICA - ZDRÓJ

Jan Kiepura

Nikifor

Jan Kiepura urodził si e w roku 1902 r. w Sosnowcu. Studiował piew u W. Brzezi skiego oraz T. Leliwy. Debiutował w 1923 r. w Sosnowcu, a rok pó niej po raz pierwszy wyst pił na scenie operowej piewaj c parti Górala z „Halki” w Operze Warszawskiej. W 1929 r. debiutował na scenie włoskiej w La Scali, a w 1938 r. w ameryka skiej Operze Metropolitan. Wraz z on (równie piewaczka), Mart Eggerth z W gier, wyst pował na Broadwayu w musicalu „Wesoła wdówka”, co przyniosło im wiatow sław . Ten ekranowy amant o rozbrajaj cym u miechu i niezwykłym wdzi ku zagrał w 39 filmach. Niemal w ka dym z nich jedn piosenk wykonywał w j zyku polskim. W swym repertuarze miał najsłynniejsze główne partie operowe i operetkowe. Wyst pował na najwa niejszych scenach wiatowych – m.in. w Wiedniu, Mediolanie, Berlinie, Pary u i w Polsce. Jako jeden z pierwszych piewaków operowych potrafił nawi za dialog z publiczno ci . Nigdy nie odmawiał, gdy proszono go by za piewał i dlatego wykonywał to w najró niejszych miejscach – piewał na ulicy, z dachu taksówki, balkonu czy na schodach gmachów operowych. Zmarł 15 sierpnia 1966 roku w Harrison pod Nowym Jorkiem.

Festiwal im. Jana Kiepury

To najwi ksze i najwa niejsze wydarzenie kulturalne realizowane co roku w sierpniu w Krynicy-Zdroju. Od lat stanowi on wizytówk kulturaln oraz główny element promocji miasta i regionu. Pierwszy festiwal odbył si e tu w roku 1967, a jego twórca i organizatorem pierwszych 15 edycji był kryniczanie Stefan Pólchlopek. Chciał on nawi za do pi knych tradycji dawnej Krynicy oraz upami tni ycie i twórczo wielkiego tenora, którego poznał osobi cie.

W 1984 roku dyrektorem artystycznym festiwalu został popularyzator muzyki klasycznej i powa nej – Bogusław Kaczy ski, a w latach 2003-2011 był równie jego organizatorem. W 2012 r. Gmina Krynica-Zdrój powróciła do szczytnej funkcji organizatora festiwalu. W roku 2016 odbył si e jubileuszowy 50-ty Festiwal im. Jana Kiepury.

Marta Eggerth, Jan Kiepura Stefan Pólchlopek Bogusław Kaczy ski

Pomnik Jana Kiepury

Autorem pomnika Jana Kiepury w Krynicy-Zdroju jest warszawski rze biarz Tadeusz Markiewicz. Pomnik ma 2,8 m wysoko ci. Odsłoni ty został 17 lipca 2004 r., a powstał z inicjatywy Krynickiego Towarzystwa Kulturalnego im. Jana Kiepury. Pomnik znajduje si e przy ul. Piłsudskiego. Na jego odsłoni ciu obecny był Stefan Pólchlopek (na zdj ciu po prawej).

Odsłaniaj pomnik: Barbara Cieniawa i Bogusław Kaczy ski

Aleja gwiazd na Krynickim Deptaku

Krynica-Zdrój go ci co roku, podczas Festiwalu, najwybitniejszych polskich i wiatowych artystów sceny muzycznej. W roku 2013 na Krynickim Deptaku zostały odsłoni te gwiazdy. Najzacniejsze miejsca przeznaczono dla wmurowanych w chodnik gwiazd Jana Kiepury i jego ony Marty Eggerth. W ich towarzystwie znalazła si e tak e gwiazda Stefana Pólchlopka, który wymy lił i zainicjował Festiwal im. Jana Kiepury w Krynicy.

Patria dawniej i dzi s

Jan Kiepura zajmuje szczególne miejsce w pami ci mieszka ców Krynicy oraz odwiedzaj cych j go ci. Krytycy nazywali go „Fenomenem”, „Krezusem głosowym” i „Drugim Caruso”. Ten popularny na całym wiecie piewak nie był dla Krynicy zwykłym kuracuszkiem przyje d aj cym regularnie na wypoczynek, ale mieszka cem tego uzdrowiska. W 1933 r. stan ła tu na ul. Pułaskiego 35 jego luksusowa willa „Patria” (czyli „Ojczyzna”) projektu Bohdana Pniewskiego. Piewak chciał w ten sposób wyrazi swoje przywi zanie do ojczyzny, za któr w czasie ci głych, dalekich podró y zawsze t sknił. Dochód ze swych licznych koncertów prawie w cało ci przeznaczal na cele charytatywne m. in. budow gmachu Muzeum Narodowego w Krakowie oraz pomoc biednym. Anga ował si e w liczne akcje, które dzi ki niemu nabierały rozgłosu (np. zbiórki pieni dzy na Fundusz Obrony Narodowej przed wybuchem II wojny wiatowej).

Jego krynicka willa odwzorowywała najnowocze niejsze hotele szwajcarskie i austriackie. Posiadała windy, centralne ogrzewanie i central telefoniczn , co było w owych czasach wielkim luksusem. Patria została wyposa ona w widokowy taras na dachu i ekskluzywne obrotowe drzwi wej ciowe, a w jej wn trzach do dzi zachwyca marmur i alabaster. Gdy piewak przybywał tu – do swego jedyne go polskiego domu, pod Patri gromadziły si e tłumy wielbi ce mistrza. Kiepura wyst pował cz sto na Deptaku, gdzie dzi stoi Muszla Koncertowa z jego płaskorze b . P dził do Krynicy z najodleglejszych zak tów wiata, aby cho kilka dni sp dzi w swoim domu, w gronie najbli szej rodziny. W lad za Kiepur do „Patrii” przyje d ali wielcy i najwi ksi: królewska para holenderska, słynni arty ci i arystokraci. Obecnie jest to obiekt sanatoryjny Uzdrawiska Krynica- egiestów.

Gwiazdy Festiwalu im. Jana Kiepury

Na przełomie lat festiwal go cił najwybitniejsze gwiazdy scen muzycznych pocz wszy od: Delfiny Ambroziak, Wandy Pola skiej, Wiesława Ochmana, Niny Andrycz, a po obecne: Małgorzat Walewsk , Gra yn Brodzi ska, Bogusława Mork i wiele innych.

KRYNICA - ZDRÓJ

JAN KIEPURA

KRYNICA - ZDRÓJ

KRYNICA - ZDRÓJ

JAN KIEPURA

KRYNICA - ZDRÓJ